

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

MENTŐÁPOLÓ SZAKMA

1 A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy ágazat
- 1.2 A szakma megnevezése: Mentőápoló
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 11
- 1.4 A szakma szakmairányai:
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: --
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 440 óra, Érettségire épülő oktatásban: 160 óra

2 A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

A mentőápoló munkáját hivatásként az etikai normák betartásával gyakorolja, átfogó anatómiai-, élettani és klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Előkészít és segédkezik diagnosztikus és terápiás eljárásoknál. Megfelelően kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó team tagjaival. Részt vesz a leendő munkatársak gyakorlati oktatásában Tevékenységét a biztonságos és minőségi betegellátás szempontjainak figyelembevételével, a jogi és etikai normák betartásával végzi. Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Folyamatosan bővíti tudását szakmai képzéseken, továbbképzéseken. Önállóan, vagy team-munkában minőségi, holisztikus szemléletű ellátást biztosít. A sürgősségi betegellátás területén önállóan és csapatban, elsősorban az állami mentőszolgálatnál és sürgősségi osztályon, hivatástudattal és elkötelezetten sürgősségi ellátásban részesíti, valamint menti a beteget és a sérülteket.

Kivonuló mentőtevékenységét az állami mentőszolgálat szabványos eljárásrendjein alapulóan, sürgősségi osztályos tevékenységét a szakmai protokollok előírásai alapján empatikusan, higgadtan, precízen, valamint a betegek iránti elkötelezett felelősség-vállalással végzi.

A beteg/sérült állapotának felmérését, osztályozását, állapotváltozásának megfigyelését és észlelését - jelentős részben - a nyilvánosság előtt végzi.

A bajbajutottak feltalálási helyén, vagy mentőjárművel történő szállítása közben, illetve sürgősségi osztályon alapszintű sürgősségi ellátást nyújt, emelt szintű ellátásban asszisztál, mentéstechnikai eszközöket, illetve betegszállítási és mozgatási technikákat alkalmaz, mentés-, és betegszállítás szervezési folyamatokban, valamint katasztrófahelyzetek és tömeges események felszámolásában közreműködik.

A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szak legjellemzőbb FEOR számai

Szakmairány megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Mentőápoló	3311	Ápoló, szakápoló

3 A szakképzésbe történő belépés feltételei

3.1 Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség 5 éves képzés esetén

Érettségi vizsga 2 éves képzés esetén

3.2 Alkalmassági követelmények

3.2.1 Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat:

Szükséges.

Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálat elvégzése, a 40/2004. (IV.26.) ESZCSM rendeletben foglaltak szerint (az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével)

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat.

3.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat:

Szükséges.

A) Matematikai ismeretek megfelelő alkalmazása (alapműveletek, százalék, törtek, mértékegységek ismerete, átváltása).

B) Jó megfigyelőképesség (ábrák, jelenségek megfigyelése, értelmezése).

C) Alapvető összefüggések meglátása. Megfelelő kommunikáció szóban és írásban (érthető beszéd, képes a tapasztalatait megfogalmazni, figyelembe veszi mások véleményét, megérti és visszaadja az írásban vagy szóban kapott információt, olvasható írás, szöveg pontos leírása, rövid szöveg alkotása).

D) Alapvető viselkedési normák betartása.

E) Pszichikai alkalmassági vizsgálat:

- pszichés egyensúly megléte,
- devianciák hiánya,
- intellektuális képességek megléte,
- figyelmi képességek megfelelése,
- személyiségi sajátosságok megfelelése,
- pályamotiváció megfelelése

F) Vizsgálandó személyiségjegyek: önismeret, önkontroll, szabálytudat, felelősségtudat, empátia, együttműködés.

Kizáró tényezők: Disz kalkulia, diszgráfia, korlátozott kommunikációs képesség, a magyar nyelv legalább B2 szintű ismeretének hiánya.

4 A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

4.1. Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

- Elméleti oktatóterem, demonstrációs terem/gyakorlóterem
- Oktatástechnikai eszközök, számítógépek perifériákkal, Internet
- Műszer és eszköztároló szekrények
- Elsősegélynyújtás eszközei: sürgősségi táska/kocsi BLS és PBLs végzéséhez felszerelve, oktató félautomata defibrillátor, egyszerű légútbiztosításhoz használt eszközök, lélegeztető ballon, maszk, csecsemő - kisgyermek - felnőtt újraélesztő fantom, légúti idegentest eltávolítás fantom vagy mellény, sebimitátor készlet, sérülések (sebek) ellátásához szükséges eszközök.
- Csecsemőgondozás eszközei: pólyázó, kiságy, csecsemőkád, csecsemőmérleg, testhosszmérés eszközei, csecsemőruházat, etetéshez, pelenkázáshoz, fürdetéshez szükséges eszközök, anyagok, gyermekjáték
- Betegazonosításhoz szükséges eszközök és dokumentáció

- A beteg mozgását segítő eszközök (járóbot, mankó, járókeret, rollátor, kerekesszék, kapaszkodó)
- Felszerelt ágyazó kocsi, szennyes ledobó kocsi, paraván, oktató termenként egy guruló műszerelő kocsi
- Ágynemű és egyéb fehérnemű (matracvédő, párnák, takarók, plédok, ágyneműhuzatok, lepedők, műanyag/gumilepedő, hálóing, pizsama, törölközők, köntös, mosdókesztyűk, borogatás)
- Gyakorlótermenként legalább 3 betegágy tartozékaival, éjjeli szekrény, ágyasztal, karos-szék
- A betegmozgatás eszközei: betegemelő, fordítókorong, betegcsúsztató
- Az intézményen belüli betegszállítás eszközei (betegszállító kocsi, kerekesszék)
- Kötszerek (vatta, papírvatta, törölők, különböző méretű gézpólyák, mull-lapok, rugalmas pólyák, rögzítő anyagok)
- A táplálkozási szükséglet kielégítéséhez szükséges eszközök
- Oxigénterápia eszközei (oxigénpalack tartóval, reduktorral, flow meter, oxigénszonda, oxigénmaszkok, párasító készülékek.)
- A nyomási fekély megelőzését szolgáló statikus eszközök (különböző matracok) és a beteg kényelmét szolgáló egyéb eszközök
- A testi higiéne és a személyes gondoskodás biztosításához szükséges eszközök, anyagok, fürdető szék/ágy
- Váladékok felfogására szolgáló eszközök (egyszer használatos változatban is), váladékok gyűjtésére szolgáló eszközök, szoba WC
- Laboratóriumi minták vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök
- Egyéni védőeszközök (orr-szájmaszk, sapka, védőszemüveg, gumikesztyű, ujjvédő, kö-pany, lábzsák)
- Kézmosáshoz, kéz-, felület-, és műszerfertőtlenítéshez szükséges eszközök, fertőtlenítőszer (bőr- nyálkahártya, kézfertőtlenítők, felület-, műszer-, eszközfertőtlenítők), fali adagolók, ágyvégi adagolók, kézfertőtlenítés hatékonyságát ellenőrző UV boks
- Izolálás eszközei
- Betegvizsgálathoz, vizithez használatos eszközök
- Sztómaellátás eszközei
- A veszélyes és kommunális hulladékok gyűjtéséhez szükséges eszközök
- Dokumentációs nyomtatványok
- Medikai rendszerek
- Egyszerű, eszközös vizsgálatokhoz, vitális paraméterek méréséhez szükséges eszközök: vérnyomásmérők, fonendoszkópok, pulzoximéter, vércukormérő, hőmérők, test-súly, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközei
- Felnőtt és gyermek betegápolási fantomok (sztómagondozásra is alkalmas), terhességi, öregségi modellek
- Anatómiai szemléltető ábrák és modellek
- Egészségfejlesztés témájú szemléltető ábrák, kiadványok, digitális ismeretterjesztő anyagok
- Digitális tananyagok

4.2. Eszközjegyzék 12. évfolyam végi vizsgára felkészítő oktatásra:

Az ágazati alapoktatás eszközeinél felsoroltak, továbbá,

- Ápolási beavatkozások gyakorlására alkalmas felnőtt, csecsemő és gyermek betegápolási fantomok (injekciózás, katéterezés, beöntés, szondalevezetés)
- Az ápolói beavatkozások eszközei: beöntéshez, katéterezéshez, gyomorszonda-levezetéshez, gyomormosáshoz, klinikai enterális tápláláshoz szükséges eszközök, gyógyszereléshez, vérvételhez, injekciózáshoz szükséges eszközök (biztonsági rendszerrel ellátott tűk, tűharang is), gyógyszerelő kocsi/gyógyszerszekrény, gyógyszerek, injekciózás gyakoroltatására alkalmas fantomok, vérvételi kar

- Infúzió adásához szükséges eszközök (szerelések, infúziós készítmények, infúziós állvány, fecskendő és volumetrikus infúziós pumpa, bejuttatás eszközei)
- Infúzió melegítés eszközei
- Sebkezelés, kötözés eszközei: Felszerelt kötöző kocsi, a nyomási fekély felmérésének, kezelésének és megelőzésének eszközei.
- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai
- Inhalációs terápia, porlasztók, nebulizátorok, spirométer, légzési fizioterápia eszközei
- Tracheostoma és gégekanül ápolásának, gondozásának eszközei
- Mulázsok és imitációs készletek (szubkután és intramuszkuláris, intraosseális, intravénás, gége és légcső, mellkas, sebimitációs).
- Parenterális táplálás eszközei
- Laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintavételi eszközök
- Diagnosztikai eszközök (pulzoximéter, vérnyomásmérő, fonendoszkóp, hőmérők, vércukorszintmérő, 12 elvezetéses EKG-készülék)
- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai, a monitorhoz EKG és paraméter szimulációs jelgenerátor
- A sürgősségi állapotok ellátásának oktatási eszközei: felnőtt és gyerek BLS fantom, gyakorló AED, egyszerű légútbiztosításra alkalmas supraglottikus eszközök (oropharyngealis tubus, nasopharyngealis tubus, laryngealis maszk) méretenként és gyakorló fantom, öntelődő lélegeztető ballon-maszk rezervoárral (felnőtt és csecsemő), légúti leszívás eszköze, leszívó katéterek, lélegeztetőgép, idegen test fogó. Legalább BLS szintű fantom. Tourniquet, intraosseális gyakorló fűrő torzóval, Sürgősségi táska legalább 2 darab, sürgősségi műszerelő/gyógyszerelő kocsi. Hordágy.
- A sérülések rögzítésének eszközei (nyakrögzítő, lapáthordágy, fejrögzítő, medenceöv, húzó-sín, vacuum-sín)
- A betegellátás során alkalmazott dokumentációk

4.3 Eszközjegyzék: Mentőápoló:

Az egészségügy ágazati alapoktatás és a 12. évfolyam végi vizsgára felkészítő oktatás eszközjegyzéke, továbbá,

- A mentésről szóló 5/2006. (II. 7.) EüM rendelet 1. melléklet II. TÁRGYI FELTÉTELEK II/B. Mentőjárművek 1.1. Egészségügyi minimum felszerelés (mentőhátizsákban, mentőtáskában) a beteg mellé juttatható formában és 3.1 Egészségügyi minimum többletfelszerelése a mentőgépkocsira meghatározott felszerelésen felül - pontjaiban meghatározott gyakorló típusú eszközök és felszerelések.
- Magas hűségű szimulátorok és imitációs fantomok: újraélesztési egész test felnőtt és gyermek és csecsemő-újszülött, lélegeztetési, traumatológiai egész test, szülészeti, eszközös légútbiztosító (faringeális és laringeális), légúti idegentest (felnőtt és gyermek és csecsemő).
- Mulázsok és imitációs készletek (szubkután és intramuszkuláris, intraosseális, intravénás, gége és légcső, mellkas, sebimitációs).

5 Kimeneti követelmények

5.1. Ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása:

Alapápolási feladatokat lát el. Segíti a beteget az alapvető szükségletek (alvás, pihenés, mozgás, higiénés, táplálkozás, normál légzés, testhőmérséklet, ürítés, biztonság) kielégítésében. Szakszerűen alkalmazza az ápolási eszközöket és a gyógyászati segédeszközöket. Betegmegfigyelési tevékenységet végez, a beteg állapotában bekövetkezett változásokat azonnal jelzi az ápolónak, az orvosnak. Szükség esetén elsősegélyt nyújt, megkezdheti az alapszintű újraélesztést. Közreműködik a gondozási és egészségfejlesztési tevékenységekben. Feladatait irányítás és felügyelet mellett végzi. Munkája során betartja a munkavédelmi, egészségvédelmi, higiénés és ápolásszakmai szabályokat. Etikus magatartást tanúsít a betegellátás során, valamint munkatársi kapcsolataiban.

Ágazati alapoktatás szakmai alapkövetelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Az egyén életkorának és élethelyzetének megfelelő gondozást végez.	Ismeri az egészséges ember pszichés és szomatikus fejlődésének jellemzőit, az adott életkorban és élethelyzetben megjelenő gondozási feladatokat.	Empátiával viszonyul a gondozást igénylő emberekhez, segítőkész.	A gondozási feladatokat az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett, szakszerűen látja el.
2	Segít az ápolónak az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezetszennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Munkahelyén és magánéletében is egészségtudatos magatartásra törekszik.	Az egészségfejlesztésre irányuló tevékenységeket az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett végzi.
3	Eligazodik az egészségügyi ellátórendszerben.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer struktúráját, működését. Ismeri a TEAM munka alapjait, az együttműködés és problémamegoldás lehetőségeit.	Igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre. Törekszik a munkatársakkal való együttműködésre.	Felelős a tudásának folyamatos fejlesztéséért. A munkatársakkal konstruktív együttműködésre és a problémák hatékony megoldására törekszik.
4	Az ápolási munka során előforduló ápolásetikai és betegjogi problémákat jelez.	Tudja az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási elvárásokat. Ismeri az egészségügyi	Magára nézve kötelezőnek érzi az etikai és jogi normák betartását. Fontosnak tartja a hivatásához méltó megjelenést, magatartást.	Betartja a munkájával kapcsolatos etikai és jogi követelményeket.

		törvénynek az ápolói munkával összefüggő főbb előírásait, különös tekintettel a betegek jogaira. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit. Érti a beteglátogatással kapcsolatos általános elvárásokat.		
5	Megfigyeléseit lázlapon, betegmegfigyelő lapon dokumentálja.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, formáit (papír alapú, elektronikus), az adatvédelemmel kapcsolatos szabályokat. Ismeri a lázlap, betegmegfigyelő lap vezetésének szabályait.	Tiszteletben tartja az adatvédelmi szabályokat.	Illetéktelen személynek nem szolgáltat ki betegekkel kapcsolatos információt, adatot és dokumentumot. Egyszerű vizsgálo eljárások eredményeit az ápoló ellenőrzése mellett dokumentálja.
6	Fertőtlenítést végez. Előkészíti az eszközöket sterilizációra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja. Alkalmazza az alapvető higiénés rendszabályokat.	Ismeri az aszepszis, antiszepszis fogalmát, a fertőtlenítőszeresek típusait és a fertőtlenítő eljárásokat. Tisztában van a nosocomialis fertőzések létrejöttével, megelőzését szolgáló rendszabályokkal. Ismeri a sterilizáció fogalmát, formáit, az eszközök sterilizációra történő előkészítését. Tudja a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.	Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását és betartatását. Elfogadja az aszepszis jelentőségét, megsértésének lehetséges következményeit.	Betartja a kórházhigiénés rendszabályokat, megelőzi a nosocomialis fertőzések kialakulását. Betartja a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.
7	Fertőző beteg elkülönítésében segít az ápolónak, a fertőző	Ismeri a fertőzőbetegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó	Magára nézve kötelezőnek érzi azoknak a rendszabályoknak a	Az ápoló irányítása mellett végzi a fertőző beteg ellátását, betartja a

	beteg alapápolását végzi.	előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat.	betartását, amelyek a fertőzések átvitelének megelőzését szolgálják.	higiénés és munkavédelmi szabályokat.
8	Előkészíti vizithez a kórtermet és a szükséges eszközöket.	Ismeri a vizit és a konzílium fogalmát. Tudja a vizit előkészítésével és megvalósításával kapcsolatos ápolói feladatokat.	Tisztában van a vizit és a konzílium céljával, szerepével, emiatt felelősen viszonyul az előkészítéséhez.	A TEAM tagjaként részt vesz a viziteken, az ápoló utasítása és ellenőrzése mellett felkészíti a betegeket, előkészíti a kórtermet és a szükséges eszközöket.
9	A beteg vizsgálatra kíséri, szállítja.	Ismeri az intézményen belül használt betegszállító eszközök alkalmazását.	A beteghez toleránsan, empátikusan viszonyul.	A beteg kísérését, szállítását az ápoló irányítása mellett végzi, közben fokozottan ügyel a beteg biztonságára és a betegdokumentációra, adatvédelemre.
10	A betegek gyógyulása érdekében a kórteremben és a vizsgálóban, kezelőben rendet tesz, fertőtleníti a berendezéseket, eszközöket, a tiszta és használt textíliákat a szabályoknak megfelelően kezeli és helyezi el.	Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, az alkalmazott eszközök, berendezések fertőtlenítését. Ismeri a szennyes és tiszta textília kezelésének szabályait.	Belátja a nosocomialis fertőzések megelőzésének fontosságát. Nyugodt, biztonságos és higiénikus körülményeket biztosít a beteg számára.	A kórterem, vizsgálóhelyiség rendjét következetesen, önállóan biztosítja.
11	Elvégzi a beteg általános megtekintését (testtalkat, testtájékok, járás), a bőr és bőrfüggelékek, a fájdalom és a tudatállapot tekintetében.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik az emberi szervezet felépítéséről, működéséről. Ismeri a testtalkat, testtájékok, járás, a bőr és bőrfüggelékek megfigyelésének szempontjait, ezekkel kapcsolatos fontosabb szakkifejezéseket. Felismeri a	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában.	A kóros elváltozásokat, állapotváltozásokat jelzi az orvos vagy ápoló felé.

		<p>normálistól eltérő állapotokat. Ismeri a fájdalomra utaló jeleket, tüneteket, a jellegzetes fájdalmakat és az ahhoz kapcsolódó fontosabb szakkifejezéseket. Ismeri a tudat, a magatartás kóros elváltozásait és a kapcsolódó szakkifejezéseket.</p>		
12	<p>Egyszerű eszközös vizsgálatokat (testtömeg, testmagasság, testkörfogat), kardinális tünetek megfigyelését végzi, és dokumentálja.</p>	<p>Ismeri a testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközeit, kivitelezését, dokumentálását. Ismeri a kardinális tünetek fogalmát, élettani alapjait, jellemzőit, főbb eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Tudja a kardinális tünetek non-invazív mérésének szabályait, ismeri a használható eszközöket. Ismeri és használja a kapcsolódó legfontosabb szakkifejezéseket.</p>	<p>Mérési feladatainak elvégzésében pontosságra törekszik. Felismeri a megfigyelés során nyert információk jelentőségét.</p>	<p>Egyszerű vizsgáló eljárásokat szakszerűen, a higiénés szabályok betartásával, az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi és dokumentálja. A kardinális tünetek megfigyelése során észlelt kóros eltéréseket azonnal jelzi az ápoló, vagy az orvos felé. A rábízott feladatokat szakszerűen, az utasításoknak megfelelően végzi el.</p>
13	<p>Felfogja a beteg testváladékait, felismeri a váladékok normálistól való eltéréseit.</p>	<p>Ismeri a testváladékok élettani jellemzőit, normálistól való eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Ismeri a kapcsolódó alapvető szakkifejezéseket. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök típusaival, használatukkal, a tisztításuk és</p>	<p>Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában.</p>	<p>Megfigyeléseit dokumentálja, a testváladékok kóros eltéréseit jelzi az ápoló felé. Önállóan, a szakmai, higiénés és munkavédelmi szabályok betartásával kezeli a beteg testváladékait.</p>

		fertőtlenítésük szabályaival.		
14	Méri és dokumentálja a beteg által bevitt és ürített folyadékmennyiséget.	Tisztában van a folyadék háztartással kapcsolatos legalapvetőbb ismeretekkel. Ismeri a vízfelvétel és vízleadás formáit, élettani mennyiségét. Ismeri a bevitt és ürített folyadék dokumentálásának szabályait.	A bevitt-ürített folyadék mérése és dokumentálása során gondosan jár el, pontosságra törekszik.	A bevitt-ürített folyadék vezetését szakszerűen, az ápoló ellenőrzése mellett végzi el és dokumentálja.
15	A beteg állapotának megfelelően segítséget nyújt a páciens számára az alapvető szükségletek (táplálkozás, higiénés szükséglet, alvás, pihenés, mozgás, ürítés, biztonság, normál légzés, testhőmérséklet) kielégítéséhez, biztosítja a beteg komfortját. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az egészséges és beteg ember szükségleteit, valamint a szükségletek kielégítésének, illetve a beteg segítségének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens beteg ápolását. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Megfelelő toleranciával és empátiával rendelkezik a betegek irányában, tiszteletben tartja a szeméremérzetüket. Elkötelezett a betegek ápolásával kapcsolatban.	A szükségletek kielégítésének segítségét az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi. Betartja a munka-, egészségvédelmi, higiénés szabályokat, valamint a betegbiztonság szempontjait a beteg ápolása, gondozása során. Az akadályozott beteg számára a tőle elvárható támogatást nyújtja, ezt meghaladó esetekben segítséget kér az ápolótól.
16	Sztómák mindennapi gondozási feladatait végzi sztómával élő betegnél, a beteg önálló képességének csökkenése esetén.	Tisztában van a különféle sztómák mindennapos gondozási feladataival.	Szem előtt tartja a beteg állapotát, tiszteletben tartja a szeméremérzetüket, empatikusan segítkezik a beavatkozás során.	A sztóma gondozásában az ápoló utasításának megfelelően segítkezik.
17	A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben	Elkötelezett az ápolási feladatok szakmai szabályoknak megfelelő ellátása tekintetében. Felismeri a nyomási fekély	prevenációs tevékenységet az ápoló utasítása alapján és ellenőrzése mellett végzi. A nyomási fekély megjelenését jelzi az orvos vagy

		használt eszközöket.	megelőzésének fontosságát.	ápoló felé.
18	Gyógyászati segédeszközöket (mozgást, kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök, műfogsor), kényelmi eszközöket alkalmaz a betegnél, vagy segíti a beteget annak használatában.	Ismeri a test közeli és test távoli gyógyászati segédeszközök csoportjait. Ismeri a mozgást, kommunikációt és tájékozódást segítő eszközöket, a személyi gondoskodás eszközeit. Ismeri a kényelmi eszközök fajtáit, jellemzőit, használatuk szempontjait.	A beteget a szükséges mértékben támogatja, segíti az eszközök használatában. Tájékozódik a beteg komfortérzetéről.	Betartja az orvos/ápoló utasításait, az előírt gyógyászati segédeszközöket szabályszerűen alkalmazza. A kényelmi eszközöket az ápoló ellenőrzése mellett, szabályszerűen alkalmazza.
19	Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival. Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Fontosnak tartja a betegek, családtagok, kollégák meghallgatását.	Tájékoztatót ad a betegnek és a hozzátartozóknak a beteg állapotával, gyógykezelésével kapcsolatban az ápoló és/vagy orvos utasításának megfelelően.
20	Alapszintű elsősegélyt nyújt.	Tisztában van az elsősegélynyújtási kötelezettséggel. Tudja az elsősegélynyújtó teendőit eszméletlenség, BLS, + AED esetén. Ismeri a különböző sérülések, belgyógyászati balesetek, termikus traumák, mérgezések, roszullétek első	Elkötelezett az irányban, hogy elsősegélynyújtást igénylő esetekben megfelelő segítséget nyújtson.	Önállóan felméri a helyszín biztonságát, tájékozódó betegvizsgálatot végez, mentőt/orvost hív, a segítség érkezéséig megkezdi az elsősegélynyújtást.

		ellátását.		
21	A betegek ápolása, gondozása során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat. Tisztában van a biztonságos munkavégzés feltételeivel.	Elfogadja és kötelezőnek érzi a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felelős a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályok maradéktalan betartásáért.
22	Előírásoknak megfelelően használja az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Belátja az egyéni védőeszközök használatának jelentőségét a betegápolás során.	Munkáját a munkavédelmi szabályok betartásával végzi.
23	A munkája során keletkezett kommunális és veszélyes hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri az egészségügyi intézményekben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	A hulladékok kezelése során fontosnak tartja a munkavédelmi és környezetvédelmi szempontok betartását a saját, a munkatársak és a betegek érdekében.	Önállóan kezeli a munkája során keletkező, különböző típusú hulladékokat.
24	A vizsgálati mintát a laboratóriumba eljuttatja.	Tisztában van a vizsgálati anyagok tárolásának és szállításának higiénés és munkavédelmi szabályaival.	Belátja a vizsgálati minta kezelésével kapcsolatos előírások jelentőségét.	A vizsgálati mintát az ápoló utasításának megfelelően szállítja. Betartja a vizsgálati minta megfelelő tárolásának és szállításának szabályait.
25	Enterális gyógyszereket, előre csomagolt formában adagolt készítményeket elrendelés alapján bead.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszereltárolás és kezelés szabályait, illetve a gyógyszerformákat.	Munkájára igényes és precízen hajtja végre a gyógyszerelő tevékenységet.	Előírásnak megfelelően felettesi utasításra, a kliens rendszeresen szedett kliens/hozzá tartozó által beadható enterális gyógyszereit, illetve akut esetben elrendelt enterális gyógyszereket bead.
26	segédkezik a betegnek a vizsgálatok előtt és után, szükség esetén	Ismeri a betegszállítás módjait, ismeri az akadályozott ember	Empatikusan, etikusan és megfelelő biztonsági	Felettes utasításra önállóan cselekszik.

	kíséri a klienst; megfelelően alkalmazza a betegszállítás eszközeit.	szükségeit, segítségi módjait.	óvintézkedés mellett kíséri/szállítja a beteget.	
27	Képes sc, im [deltaizomba] injekciózásra [előre töltött adagban elérhető készítmény esetében] és az esetleges szövődmények felismerésére.	Ismeri az az injekciózás eszközrendszerét és szabályait, ismeri a gyógyszerelés szabályait, és az emberi test felépítését, injekciózási módokat, protokollokat.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Előírás alapján utasításra a hozzátartozó/beteg által is beadható készítmények beadását önállóan végzi el.
28	Képes vércukor mérésre, vizeletvizsgálat kivitelezésére gyorstesztel; Egyszerű, betegágy mellett végezhető labor diagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Elrendelés alapján utasításra önállóan elvégzi a beavatkozást.
29	Decubitus jeleit felismeri.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját.	Szakmai ismereteit fejleszti, körültekintően végzi a munkáját.	Önálló megfigyelést végez.

6.2. Szakirányú oktatás szakmai követelményeinek leírása a 12. évfolyam végéig:

Felettes felügyelete mellett: Képes perifériás rövid kanül, gondozására, eltávolítására, beöntés adására, sztómazsák ürítésére, cseréjére, börteszt elvégzésére; gyomorszondán keresztüli táplálásra; a húgyhólyag irrigálására; CVK-ból vérvételre; im injekció beadására; előkészíteni gyógyszereléshez, infúziós terápiához; közreműködik gyógyszerelésben; segít a infúziós terápia kivitelezésében; képes infúziós palack cseréjére (de nem indíthat új terápiát); képes a csepyszám megváltoztatására; kötéscserére az intravénás kanül helyén (CVK-nál nem). Képes midline katéter és IV kanül eltávolítására. Előkészíti és felkészíti a beteget: egyes diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz, és asszisztál egyes beavatkozásoknál; képes egyes akut sebek ellátására, oxigénterápia alkalmazása alacsony nyomású rendszerekkel. Képes felismerni a decubitus jeleit, súlyosságát. Képes beadni elrendelt fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glukózt. Képes részt venni a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, a kötések cseréjében, valamint kommunikálja a beteg szükségleteit a képzett ápoló felé; EKG készítés; vér és váladék mintavétel kivitelezése és laborba juttatása (széklet, vizelet, köpet, torok-szem-orr-fülváladék, sebváladék, hányadék, széklet).

Szakirányú oktatás szakmai követelményei a 12. évfolyam végéig

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja.	Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvialadékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi a felettes felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást.
2	Laboratóriumi mintát vesz a betegtől.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvialadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt a felettesutasítása szerint, felügyelettel végzi, tevékenységét dokumentálja.
3	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogát, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét a felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.
4	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz. EKG-t készít.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait, felhelyezését.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A beteg monitorozását felettes utasítása szerint végzi.

5	Előkészíti a beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói/asszisztensfeladatokat.	Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését felettes utasítása alapján, felügyelettel végzi. A beavatkozások során az egészségügyi teammel együttműködik, asszisztál.
6	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápolás-lélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikus viselkedés jellemzi.	Megelőzi a szorongón pszichikus ártalmak kialakulását.
7	A beteg szükségleteinek megfelelő betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.
8	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket felügyelettel utasításra végrehajtja.
9	Terminális állapotú beteg ápolását végzi. Ellátja a	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.

	halott körüli teendőket.	ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.	méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	
10	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét felügyelettel dokumentálja.
11	Enterális és parenterális gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Közreműködik gyógyszerelésben, segédkezik infúziós terápia alkalmazásában, képes infúziós palack cseréjére (de nem indíthat új terápiát); képes a cseppszám megváltoztatására; kötéscserére a perifériás vénakanül helyén. CVK-ból vérvételre. Képes midline katéter és IV kanül eltávolítására.	Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, betegbiztonsági szempontok, a munkatűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felelős utasítására közreműködik a feladatokban.
12	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében.	Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és a munkavédelmi szabályokat.

		leggyakoribb nosocomiális infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.		
13	Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli.	Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	Fontosnak érzi a munka- és egészségvédelmi szabályok, a környezetvédelmi szempontok betartását.	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért.
14	Általános ápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	A felettes utasítása alapján, a teammel együttműködve, vagy felügyelettel részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felettes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
15	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, (perifériás vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, eszközös	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján részt vesz (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az

		<p>légútbiztosítás.). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p>		<p>orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.</p>
16	<p>Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris (delta izom) injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát.</p>	<p>Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásaikat.</p>	<p>A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.</p>	<p>Megfelelő indikáció esetén felügyelet mellett részt vesz fájdalomcsillapításban non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén felügyelettel végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.</p>
17	<p>Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél. Részt vesz a gyógyszer-alkalmazásban reanimáció során.</p>	<p>Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.</p>	<p>A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.</p>	<p>Felettes utasítása szerint vesz részt a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.</p>
18	<p>Inkontinens beteg ápolását végzi.</p>	<p>Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az</p>	<p>A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja.</p>	<p>Az inkontinens beteg ápolását felettes utasításának megfelelően,</p>

		inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit	A munkavégzés során határozott, körültekintő.	felügyelettel végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat.
19	Képes beöntés adására, sztómazsák ürítésére, cseréjére.	Ismeri a beöntés és a sztómazsák csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját. Lehetséges szövődményeket.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
20	Képes a gyomorszondán keresztüli táplálásra.	ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét.	Etikusan végzi a munkáját.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
21	Képes a húgyhólyag irrigálására.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
22	Képes beadni elrendelt fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glukózt.	Ismeri a gyógyszeres alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszeres csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
23	Képes részt venni a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, és a műtét utáni kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a műtét utáni kötések cseréjének módját.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
24	Képes felismerni a decubitus jeleit, súlyosságát.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját, és a stádiumait.	Munkáját a tőle elvárható módon végzi.	Az ápoló teammal együttműködve, felügyelettel megfigyeli a beteget.
25	Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket.	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.

		ismeretekkel rendelkezik.		
26		Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képalkotó eljárásokat	Szaktudását folyamatosan fejleszti.	Utasításra, felügyelettel célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően.
27		Ismeri a kémiai és a biokémiai alapfogalmakat, és a leggyakoribb labordiagnosztikai eljárásokat.	Szaktudását folyamatosan fejleszti.	Utasításra, felügyelettel célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően.
28	Használja a laboratóriumi munka alapvető eszközeit, és oldatokat készít.	Ismeri a laboratóriumi munka alapvető eszközeit és azok használatát, az oldatkészítés szabályait.	Törekszik a szakmai szabályok betartására, pontos, logikusan gondolkodik, szabályokat betartja.	Felügyelet mellett laboratóriumi alpműveleteket végez.

6.3 Mentőápoló képzés

A mentőápoló munkáját hivatásként az etikai normák betartásával gyakorolja, átfogó anatómiai-, élettani és klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Előkészít és segédkezik diagnosztikus és terápiás eljárásoknál. Megfelelően kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó team tagjaival. Részt vesz a leendő munkatársak gyakorlati oktatásában. Tevékenységét a biztonságos és minőségi betegellátás szempontjainak figyelembevételével, a jogi és etikai normák betartásával végzi. Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Folyamatosan bővíti tudását szakmai képzéseken, továbbképzéseken.

Önállóan, vagy team-munkában minőségi, holisztikus szemléletű ellátást biztosít. A sürgősségi betegellátás területén önállóan és csapatban, elsősorban az állami mentőszolgálatnál és sürgősségi osztályon, hivatástudattal és elkötelezetten sürgősségi ellátásban részesíti, valamint menti a betegeket és a sérülteket.

Kivonuló mentőtevékenységét az állami mentőszolgálat szabványos eljárásrendjein alapulóan, sürgősségi osztályos tevékenységét a szakmai protokollok előírásai alapján empatikusan, higgadtan, precízen, valamint a betegek iránti elkötelezett felelősség-vállalással végzi.

A beteg/sérült állapotának felmérését, osztályozását, állapotváltozásának megfigyelését és észlelését - jelentős részben - a nyilvánosság előtt végzi.

A bajbajutottak feltalálási helyén, vagy mentőjárművel történő szállítása közben, illetve sürgősségi osztályon alapszintű sürgősségi ellátást nyújt, emelt szintű ellátásban asszisztál, mentéstechnikai eszközöket, illetve betegszállítási és mozgatási technikákat alkalmaz, mentés-, és betegszállítás szervezési folyamatokban, valamint katasztrófhelyzetek és tömeges események felszámolásában közreműködik.

Mentőápoló szakmairány szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	A mentésben rendelkezésre álló	Alkalmazói szinten ismeri a sürgősségi ellátás és a	A sürgősségi ellátórendszerben magabiztosan	Önállóan és a mentésirányítás útmutatása alapján

	kommunikációs eszközök igénybevételevel kommunikál a beteg, a betegellátás és az optimális betegút megválasztása érdekében.	bevetésirányítás rendszerét, a sürgősségi ellátás infokommunikációs és telekommunikációs eszközeit, azok használatát, valamint az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	eligazodva képviseli a mentési lánc elemeit és prioritásait. Kész megfelelő kommunikációt folytatni a mentésirányítással, betegszállítással, társzervekkel, kórházakkal, más mentőegységekkel.	eligazodik a sürgősségi ellátás és a bevetésirányítás rendszereiben. Mentésszervezési kommunikációját az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjében rögzített ISBAR protokoll előírásait betartva végzi.
2	Elsősegélynyújtást oktat laikusok számára.	Tudja az alapszintű elsősegélynyújtás szakmai és oktatási ismereteit és azok gyakorlati alkalmazását, a 4 lépcsős módszert.	A 4 lépcsős készség-átadási módszert alkalmazza elsősegélynyújtás oktatására.	Önállóan vezeti a foglalkozást.
3	A helyszínen tájékozódik, biztonságosságát felméri és biztosítja.	Komplexitásában és összefüggéseiben ismeri a helyszínen történő tájékozódás tevékenységeit, a kriminális helyszín ismerveit, a biztonságos helyszín feltételeit, a helyszín biztonságossá tételének módszereit, a kimentés tevékenységeit, a betegvizsgálatot befolyásoló körülményeket, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Minőségorientáltan és precízen folytatja helyszíni tevékenységét.	Helyszínnel kapcsolatos tevékenységeit önállóan, felelősen, végzi.
4	A beteg állapotát felméri, és az életveszélyt jelentő állapotokat az eljárásrendnek megfelelően ellátja.	Magabiztosan és részletesen ismeri az első benyomás és OMG helyzet megfigyelési szempontjait, az AVPU skálát, az ABCDE állapotfelmérés életkorspecifikus elemeit és tevékenységeit, kivitelezésének	Az ellátás során mindvégig a beteg érdekeit szem előtt tartva, empátikusan és minőségorientáltan nyújt segítséget.	Felelősen és önállóan méri fel a beteg állapotát az ABCDE és ccABCDE szemlélet szerint, az életkori sajátosságok figyelembevételével. A beteg állapotának megfelelően hoz döntéseket az ellátásról. A mentőegység munkájáért felelősséget

		<p>módszereit, a normál és kóros értékeket. Érti és tudja a traumát szenvedett beteg ccABCDE-szemlélet szerinti állapotfelmérésének életkor specifikus elemeit, tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, normál és kóros értékeit, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.</p>		<p>vállalva vezeti a bajbajutott mentését a magasabb szakmai végzettségű szakember hiányában.</p>
5	<p>A beteget megfigyeli, állapotváltozását észleli, értékeli, a szükséges beavatkozásokat konzultációt követően utasításra elvégzi, és a szükséges intézkedéseket megteszi.</p>	<p>Tudja a prehospitális beteg megfigyelés módszereit és eszközeit, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit. Felismeri a beteg állapotának változásait. Azonosítja a fiziológiás és a kóros betegvizsgálati értékek közti különbséget.</p>	<p>Figyelemmel kíséri a beteg állapotát, állapotának változásait.</p>	<p>Betartja és betartatja az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben foglalt betegellátási szabályokat. Saját munkájáért felelősséget vállalva képes a mért értékekre vonatkozó önellenőrzésre és saját hibáinak korrekciójára.</p>
6	<p>Beteg transzportját előkészíti és lebonyolítja.</p>	<p>Felismeri és azonosítja a mentő és betegszállító járművek jellemzőit. Behatóan ismeri a beteg szállíthatóság megítélésének és szállításra történő előkészítésének módszereit. ISBAR elemeit és alkalmazását. Átfogóan ismeri a hővédelem eszközeit és módszereit, az eszközös és eszköz nélkül mobilizálás gyakorlati kivitelezését, a beteg pozicionálásának elméletét és gyakorlatát. Tudja a szállítási trauma fogalmát, megelőzésének és csökkentésének</p>	<p>Törekszik a beteg és a hozzátartozó teljes körű tájékoztatására és az előkészítő tevékenységekbe történő bevonására.</p>	<p>Magasabb szakmai végzettségű szakember hiányában a mentőgépkocsi mentőegységének tevékenységét irányítja.</p>

		<p>lehetőségeit, a szállítás alatti lehetséges testhelyzetek kialakításának szabályait, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit. Érti a megkülönböztető jelzés használatának szabályait, ismeri a légi és vízi mentőjárművek mentési specialitásait.</p>		
7	<p>Sérüléseket felismer és ellát, a rögzítő eszközöket alkalmazza.</p>	<p>Komplexitásában ismeri a ccABCDE szemléletet. Felismeri a sérülések típusait. Tudja a sérülések ellátási módszereit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát. Átfogóan ismeri a rögzítő eszközök fajtáit, alkalmazásuk szabályait, elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.</p>	<p>Kész csoport-tevékenységként végrehajtani a sérülések felismerését és ellátását, a rögzítő eszközök alkalmazását.</p>	<p>Felelősen közreműködik a sérülések ellátásában, a rögzítő eszközök alkalmazásában az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben rögzített metodika szerint.</p>
8	<p>Életet veszélyeztető belgyógyászati kórképeket felismeri az eljárásrendben leírtak alapján ellátja.</p>	<p>Részletesen ismeri az életet veszélyeztető belgyógyászati kórképek tüneteit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.</p>	<p>Törekszik a betegjogok érvényesítésére az életveszélyes állapotban lévő betegek esetében is.</p>	<p>A belgyógyászati kórképek felismerése és ellátása során betartja és betartatja az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben meghatározott protokollokat.</p>
9	<p>Az eszmélet és a tudat kóros elváltozásait, illetve a stroke állapotot felismeri és az</p>	<p>Tudja az eszmélet és tudat élettanát és kórtanát. Alkalmazói szinten ismeri az eszméletzavar ellátásának elemeit,</p>	<p>Minőségorientáltan és szakszerűen választja ki és hajtja végre a szükséges betegellátási</p>	<p>Az állami mentőszolgálat vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben meghatározott protokollok szerinti</p>

	utasításnak megfelelően ellátja.	folyamatát és gyakorlatát. Komplexitásában ismeri a ccABCDE szemléletet, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	tevékenységeket, illetve azok kombinációját.	betegellátás szabályait önállóan, utasításra és másokkal együttműködve is betartja.
10	A beteg invazív és non invazív gyógyszerelésében együttműködik, az eljárásrendben leírtak alapján.	Tudja és részletesen ismeri a szubkután, intramuszkuláris, intravénás, inhalációs, rektális, intranazális, intraosszeális gyógyszer- és folyadékbevitel alkalmazási szabályait, a perifériás vénabiztosítás és intraosszeális technika kivitelezését, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Tiszteletben tartja a betegek fájdalomtűrő képességének különbözőségeit, törekszik a lehető legnagyobb mértékű, de a betegellátás hatékonyságát károsan nem befolyásoló mértékű empatikus hozzáállásra.	Alkalmazza az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben meghatározott betegellátási szabályokat.
11	Csecsemő és gyermekkorú speciális kórképeket felismeri, az eljárásrendben leírtak alapján azokat ellátja.	ABCDE szemléletű vizsgálat során felismeri a csecsemő és gyermekkorú speciális kórképeket. Alkalmazói szinten ismeri a csecsemő és gyermekkorú időszakában előforduló speciális kórképek kórtanát, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	A csecsemő és gyermek ellátás során törekszik a szülői jelenlét teljes körű biztosítására.	A csecsemő és gyermekkorú speciális kórképeket az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrend előírásait betartva látja el.
12	Helyszíni szülés levezetésében részt vesz.	Felismeri a kitolási szakélettani jeleit. Ismeri a szülés szakaszait. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Értékként tekint a korai anya-gyermek kapcsolat biztosítására, és elkötelezett a megvalósítására vonatkozóan.	A helyszíni normál szülés levezetésénél együttműködik a mentőegység tagjaival, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrend

		rendelkezéseit.		előírásait betartja.
13	Mérgezést szenvedett beteg ellátásában együttműködően részt vesz az eljárásrendben leírtak alapján.	A mérgezések kórtanát tudja és felismeri az egyes mérgezéseket. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	A mérgezett beteg ellátásának szervezése során szem előtt tartja az ellátók és a környezetben lévő további személyek esetleges véletlen expozíciójának elkerülését.	Az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerint együttműködik a mentőegység tagjaival, a mérgezést szenvedett beteg ellátása során.
14	Alapszintű újraélesztést végez felnőtt és gyermek páciensen.	Felismeri az életjelenségek hiányát. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Tiszteletben tartja a hozzátartozók jelenlétére vonatkozó kéréseket.	Felelős döntéseket hoz, csapatban együttműködve végzi az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerinti alapszintű újraélesztést (BLS, xBLS, PBLs, ILS).
15	Emelt szintű újraélesztés során a megfelelő eszközöket és módszereket alkalmazva, speciális körülmények között végez mentőápolói feladatokat.	Tudja az ALS algoritmus elemeit és folyamatát. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Nyitott a speciális körülmények között végzett újraélesztési tevékenység csapatmunkában és munkamegosztáson alapuló ellátására.	Orvos/mentőtiszt vezetői irányításával és másokkal együttműködve végzi az emelt szintű újraélesztés során a mentőápolói feladatokat az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerint.
16	Periarreszt ritmuszavarokat felismer, és részt vesz a postresuscitációs eljárásokban.	Tudja a periarreszt ritmuszavarok tüneteit, felismeri annak EKG és egyéb jeleit. Behatóan ismeri az ALS mentőegység felszerelését, alkalmazásának szabályait, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Tiszteletben tartja az emberi életet.	Az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrend előírásait betartja a postresuscitációs eljárások kivitelezésénél.
17	Számítógép vezérelt mentéstechnikai eszközöket működtet.	Érti és megérti a készülékek által megjelenített állapot/hiba üzeneteket.	Fogékony az új elektronikus mentéstechnikai eszközök használatának	Betartja és betartatja a használati útmutató leírása szerinti működtetés szabályait.

			elsajátítására.	
18	Tömeges esemény, katasztrófa helyzetek felszámolásában az orvos vagy mentőtiszt utasításának megfelelően közreműködik, az eljárásrendben leírtak alapján.	Alkalmazói szinten ismeri az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje tartalmát.	Elfogadja és elkötelezetten hajtja végre a kárhelyparancsnok utasításait.	A tömeges esemény és katasztrófa helyzetek felszámolásában az egészségügyi kárhelyparancsnok utasításai alapján, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerint vesz részt.

7 Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: Az első 2 év teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén az első fél év teljesítése.

7.2 Központi interaktív vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Egészségügyi alapozó ismeretek

7.2.2 A vizsgatevékenység leírása

30 feladatból álló interaktív feleletválasztós teszt megoldása, az alább felsorolt ismeretanyagból:

- Emberi test működése: emberi test részei, magyar nyelvű megnevezésük.
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek: egyszerű eszközös vizsgálatok, vitális paraméterek normál értékei, mérésük szabályai, eszközök és tisztántartásukra vonatkozó szabályok, betegmegfigyelés alapjai, testváladékok megfigyelése.
- Gyógyszerelési ismeretek: gyógyszerbejuttatási módok, szabályok, gyógyászati segédeszközök.
- Ápolástani ismeretek: beteggondozás alapjai, betegmozgatás, pozicionálás, kórtermi környezet, szükségletek szerinti alapápolási feladatok, akadályozottság, asszisztensi feladatok, szállítási módok, inaktivitás.
- Társadalomtudományi ismeretek: etikai, jogi, munkavédelmi szabályok, balesetvédelem, betegbiztonság, higiéné, kommunikáció elemei, dokumentáció és adatvédelem,
- Elsősegélynyújtás: rosszullétek, mérgezések, tömeges balesetek, katasztrófák.

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes vizsgán belül: 50%

7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése: A 7.2.2. pontban meghatározott elméleti ismeretanyag az alábbi súlyozással kerül a teszt feladatsorába:

- Emberi test működése 30%
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek 20%
- Gyógyszerelési ismeretek 10%
- Ápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Alapápolási, gondozási, elsősegélynyújtó, gyógyszerelési projektfeladat

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység három részből áll:

A: Kardinális tünetek mérése imitátor segítségével és dokumentálása lázlapon.

B: BLS +AED végrehajtása újraélesztő fantomon.

C: Szituációs feladat végrehajtása az alapápolási-gondozási, elsősegélynyújtási, gyógyszerelési, munkavédelem és higiéné tevékenységek köréből:

- Gondozási feladatok: újszülött-, csecsemő-, kisgyermek gondozási feladatai, idős ember gondozása, akadályozott ember segítése.
- Ápolási alapfeladatok: ágyazások, pihenés, mozgás, táplálkozási, higiénés, ürítési szükséglettel kapcsolatos feladatok, mindennapi sztomagondozás, inkontinens beteg ápolása, fizikális lázcsillapítás, tudat, magatartás, fájdalom, fekvés megfigyelése, egyszerű, eszközös vizsgálatok (testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérése), eszközismeret (mozgást segítő eszközök, kényelmi eszközök, antidecubitus eszközök, betegmozgatást segítő eszközök és használatuk,). Az ellátás során keletkező hulladékok szabályos kezelése, hulladékgyűjtő eszközök és használatuk, dokumentálás.
- Gyógyszerelési: gyógyszerek kezelésére vonatkozó előírások betartása, enterális gyógyszerelés lázlap alapján.
- Elsősegélynyújtás: tájékozódás, teendők a helyszínen, orvos/mentőhívás, kimentés, ABCDE szemléletű állapotfelmérés, eszméletlen beteg ellátása, sérültek állapotfelmérése, ellátása.
- Munkavédelem és higiénés feladatok: egyéni védőeszközök használata, fertőtlenítő eljárások alkalmazása, eszközök előkészítése sterilizálásra, steril anyagok kezelése.
- A vizsgaszervező köteles megszervezni, minden tevékenységi körből legalább 1-1 szituációs feladat végrehajtását.

A szituációs feladatot gyakorlóteremben, imitátor és gyakorlófantomok, valamint a feladathoz szükséges szakmai eszközök, anyagok igénybe vételével kell lebonyolítani.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapoó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

A feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és megbiztonsági szabályok betartása

B feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

- Biztonságos környezet megítélése (10%)
- Reakcióképesség vizsgálata (10%)
- Segítségkérés (10%)
- Átjárható légutak biztosítása (10%)
- Légzés vizsgálat (10%)
- Segítségkérés (10%)

- Mellkas kompresszió (20%)
- AED használat (20%)

C feladat: értékelési aránya gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 40%

- A feladat megértése
- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének pontossága, szabályossága, szükség szerint dokumentálása
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A tanulónak mindegyik feladat esetében legalább 51%-ot el kell érnie.

- Az értékelés százalékos formában történik.
- A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

7.4 Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Egészségügy ágazati alapoktatás	5222	segédápoló, műtőssegéd	segédápoló

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8 A szakmai tanúsító vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1 Tanúsítvány megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 12. évfolyam és a 11 év végi szakmai gyakorlat eredményes teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén a kompetenciákhoz/vizsgálathoz kapcsolt szakmai tartalmak eredményes teljesítése.

8.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutató alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

- Emberi test működése 25%
- Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- Gyógyszertani ismeretek 10%
- Szakápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

A vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékigény, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
- Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.
- Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit
- Tisztában van a homeosztázis alapjaival.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri az alapvető szükségletek (higiénés, táplálkozási és folyadék, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság) jellemzőit, kielégítésük lehetőségeit, alap ápolási feladatait, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, azonosítja azok normálistól való eltéréseit.
- Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait. Ismeri az alapvető kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a jogszerű fizikai és kémiai korlátozás módszereit, eszközeit, jogszabályi hátterét és kivitelezésének szabályait, valamint korlátozás alatti betegmegfigyelés kritériumait.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.

- Ismeri a vénás vérvétel, a testvéladékok mintavételének, gyűjtésének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri a 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói feladatait.
- Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit, a felmérést segítő skálákat. Tisztában van a fájdalomcsillapítás gyógyszeres és gyógyszer nélküli lehetőségeivel,
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket, a gyógyszeradagok számítását. Felismeri az esetleges mellékhatásokat, gyógyszer kölcsönhatásokat. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszertárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri az infúziós oldatok csoportjait. Ismeri az infúzió előkészítésével, kapcsolatos ápolói feladatokat, az eszközöket, az infúzió lehetséges szövődményeit, teendőket szövődmény esetén. Ismeri a dokumentálás szabályait, a folyadékkegyenleg készítését.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Klinikumi és szakápolási ismeretek
- Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- Ismeri a főbb pszichiátriai kórképeket.
- Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, alapápolási feladatait, a lehetséges szövődményeket.
- Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit.
- Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás non-invazív eszközeit
- Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az általános ápoló és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

8.4.2 A vizsgatevékenység leírása (a projektfeladat vizsgán belüli súlyaránya 40%)

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása 10%
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között 45%
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés 45%

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 35%)

- 10 db invazív beavatkozásnál való asszisztálás,
- 10 db invazív beavatkozás elvégzése,
- Minden kompetenciaszintű non-invazív vizsgálat elvégzése legalább 10 alkalommal
- 10 db osztályos gyógyszerelés felügyelet mellett,

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett ápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 35 %): A fent leírt teendők közül egy, a tanuló/képzésben résztvevő által elvégzett ápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a beavatkozás pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszis-antiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

A portfólió választható elemei: (a tanuló legalább egyet választ, mely a portfólió értékelése során súlyaránya 30 %)

- Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenykedés, stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- Dicséretetek, elismerések, ajánlások a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

B) vizsgarész Szimulációs körülmények között zajló vizsga (időtartama 15 perc):

Az alábbiak közül kihúzott tevékenység vonatkozásában ismertesse a beavatkozáshoz kapcsolódó anatómiai-élettani, kórélettani ismereteket, a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, lehetséges szövődményeket, kliensoktatási feladatokat, és végezze el a beteg nélküli szituációs feladatok elvégzését, illetve az invazív tevékenységek bemutatását szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

- Kardinális tünetek: testhőmérséklet, légzés mérése, pulzus, vérnyomás mérése, az artériás oxigéntelítettség noninvasív mérése – Pulzusoximetria.
- Vénás vérvétel kivitelezése zárt vérvételi eszközzel
- Vérgázanalízis: Előkészítés kapilláris astrap mintavételhez és kivitelezés,
- Injekciózás: subcután injekció
- Injekciózás: intramuscularis injekció
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció percután bejuttatása
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció-perifériás és centrális vénás kanülbe
- Injekciózás: intracután injekció
- Vérvétel ujjbegyből vércukor érték meghatározás céljából
- Perifériás kanül előkészítése bevezetéshez és gondozása
- Beöntés adása

- Tracheostoma ellátása
- Colostoma, ileostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások
- Betegmegfigyelő monitor alkalmazása non-invazív mérőműszerekkel
- Infúzió összeállítása
- EKG vizsgálat. Rutin 12 elvezetéses EKG vizsgálat kivitelezése
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: oralis, nasalis, sublingvalis úton,
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: Szembe, fülbe cseppentés menete.
- Trombózis profilaxis - folyamatos rugalmas kompresszió alkalmazása, lymphoedema prevenciója
- Gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának technikája: transzdermális és rectalis úton történő gyógyszerelés
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás női betegen, a katéterről való leszoktatás menete, vizeletvizsgálat kivitelezése gyorseszttel segítségével
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás férfi betegen, vizeletmintavételi és vizeletgyűjtési módok, lehetőségek
- Húghólyag irrigálás
- Légúti váladék eltávolításához előkészítés és asszisztálás. Váladékok, orr-garat, köpet mintavétel technikái
- Decubitus felmérés
- Drain gondozás
- Oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel
- Sebgyógyítás, sebellátás, fedőkötés készítése, fixatuer externe ellátása
- Félautomata és automata defibrillátor használata
- Maszkos-ballonos lélegeztetés
- BLS kivitelezése
- Vércukrot mér és eredményt értékel
- Ágy melletti gyorseszteket alkalmaz (vizelet, bőrteszt)
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában, gyomorszondán keresztül táplál

C vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

8.4.3 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

9. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

9.1 A szakma megnevezése: Mentőápoló

9.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

9.2.1 Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

9.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

9.3 Központi interaktív vizsga

9.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Egészségügyi-, valamint mentőápoló alap és szakismeretek

9.3.2 A vizsgatevékenység leírása:

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutatás alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

A vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.
- Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékigény, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
- Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.
- Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.
- Ismeri munkájának ápoláslélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait.
- Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
- Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.
- Ismeri a szociológia, egészségpszichológia és a szociálpolitika alapjait, a szociális ellátások formáit, jogi alapjait.

- Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri a transfúzió javallatait, a vércsoport meghatározás és a transfúzió előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait.
- Ismeri a vérkészítményeket, tárolásuk és felhasználásuk szabályait, a transfúzió lehetséges szövődményeit, ápolói teendőket.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.
- Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét.
- Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri a főbb belgyógyászati és onkológiai betegségeket, a kapcsolódó ápolási feladatokat, a diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a főbb sebészeti, traumatológiai, ortopédiai betegségeket, a kapcsolódó ápolási feladatokat, a diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a gyakoribb gyermekgyógyászati és nőgyógyászati betegségeket, az ebben szenvedő betegek ápolásának feladatait, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a gyakoribb sürgősségi és intenzív ellátást igénylő kórképeket, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a neurológiai betegségeket, az ebben szenvedő betegek ápolásának feladatait, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Alkalmazói szinten ismeri a sürgősségi ellátás és a bevetésirányítás rendszerét, a sürgősségi ellátás infokommunikációs és telekommunikációs eszközeit, azok használatát, valamint az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja az alapszintű elsősegélynyújtás szakmai és oktatási ismereteit és azok gyakorlati alkalmazását, a 4 lépcsős módszert.
- Komplexitásában és összefüggéseiben ismeri a helyszínen történő tájékozódás tevékenységeit, a kriminális helyszín ismerveit, a biztonságos helyszín feltételeit, a helyszín biztonságossá tételének módszereit, a kimentés tevékenységeit, a betegvizsgálatot befolyásoló körülményeket, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Magabiztosan és részletesen ismeri az első benyomás és OMG helyzet megfigyelési szempontjait.
- Ismeri az AVPU skálát.
- ABCDE állapotfelmérés életkorspecifikus elemeit és tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, a normál és kóros értékeket.

- Érti és tudja a traumát szenvedett beteg ccABCDE-szemlélet szerinti állapotfelmérésének életkor specifikus elemeit, tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, normál és kóros értékeit, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja a prehospitális beteg megfigyelés módszereit és eszközeit, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Felismeri a beteg állapotának változásait.
- Azonosítja a fiziológiás és a kóros betegvizsgálati értékek közti különbséget.
- Felismeri és azonosítja a mentő és betegszállító járművek jellemzőit. Behatóan ismeri a beteg szállíthatóság megítélésének és szállításra történő előkészítésének módszereit.
- Átfogóan ismeri a hővédelem eszközeit és módszereit, az eszközös és eszköz nélkül mobilizálás gyakorlati kivitelezését, a beteg pozicionálásának elméletét és gyakorlatát.
- Tudja a szállítási trauma fogalmát, megelőzésének és csökkentésének lehetőségeit, a szállítás alatti lehetséges testhelyzetek kialakításának szabályait, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Érti a megkülönböztető jelzés használatának szabályait, ismeri a légi és vízi mentőjárművek mentési specialitásait.
- Komplexitásában ismeri a ccABCDE szemléletet.
- Felismeri a sérülések típusait.
- Tudja a sérülések ellátási módszereit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát.
- Átfogóan ismeri a rögzítő eszközök fajtáit, alkalmazásuk szabályait, elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Részletesen ismeri az életet veszélyeztető belgyógyászati kórképek tüneteit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja az eszmélet és tudat élettanát és kórtanát.
- Alkalmazói szinten ismeri az eszméletzavar ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát.
- Komplexitásában ismeri a ccABCDE szemléletet, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja és részletesen ismeri a szubkután, intramuszkuláris, intravénás, inhalációs, rektális, intranazális, intraosszeális gyógyszer- és folyadékbevitel alkalmazási szabályait, a perifériás vénabiztosítás és intraosszeális technika kivitelezését, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- ABCDE szemléletű vizsgálat során felismeri a csecsemő és gyermekkori speciális kórképeket.
- Alkalmazói szinten ismeri a csecsemő és gyermekkori idő-szakában előforduló speciális kórképek kórtanát, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Felismeri a kitolási szak élettani jeleit. Ismeri a szülés szakaszait.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- A mérgezések kórtanát tudja és felismeri az egyes mérgezéseket.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Felismeri az életjelenségek hiányát.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja az ALS algoritmus elemeit és folyamatát.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja a periarrest ritmuszavarok tüneteit, felismeri annak EKG és egyéb jeleit.

- Behatóan ismeri az ALS mentőegység felszerelését, alkalmazásának szabályait, az állami mentőszolgálat vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- ALS szintű beavatkozások tartalmát, folyamatát, elemeit behatóan ismeri, alkalmazásának szabályait tudja.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Érti és megérti a készülékek által megjelenített állapot/hiba üzeneteket.
- Alkalmazói szinten ismeri az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje tartalmát.

A vizsgafeladatok összetétele a vizsgatevékenységen belül:

- ABCDE állapotfelmérés és ellátás: 40%
- Optimális betegút megválasztása: 10%
- Elsősegélynyújtás oktatás: 10%
- Mérgezést szenvedett beteg ellátása: 10%
- Periarrest ritmuszavarok felismerése: 20%
- Tömeges események, katasztrófa helyzetek felszámolása: 10%

9.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

9.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20%

9.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

9.4 Projektfeladat

9.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Mentőápolói feladatok

9.4.2 A vizsgatevékenység leírása

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző mentor által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió súlyaránya a projektfeladaton belül 20%

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

1. A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 50%)
  - 5 db önálló tevékenységről és 5 db asszisztálásról/közreműködésről szóló leírás a kórházi gyakorlatok során
  - 10 db mentőgépkocsin történt önálló esetellátás esetellátásról szóló leírás (minimális tartalma: bejelentés adatai, helyszín, beteg életkora, beteg neme, anamnézis, feltaláláskori állapot leírása az ABCDE szemlélet szerint, alkalmazott terápia (önálló és asszisztált/közreműködött tevékenység megjelölésével), eszközhasználat, az ellátás végrehajtására vonatkozó és kapcsolódó állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály Szabványos Eljárásrend(ek) hivatkozása(i).

- 10 db esetkocsin történő asszisztálásról vagy közreműködésről szóló leírás (minimális tartalma: bejelentés adatai, helyszín, beteg életkora, beteg neme, anamnézis, feltaláláskori állapot leírása az ABCDE szemlélet szerint, alkalmazott terápia (önálló és asszisztált/közreműködött tevékenység megjelölésével), eszközhasználat, az ellátás végrehajtására vonatkozó és kapcsolódó állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály Szabványos Eljárásrend(ek) hivatkozása(i).

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az mentőápolói részvétel, a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett mentőápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

2. Esetbemutató (a portfólió értékelése során súlyaránya 30%): A fent leírt teendők közül egy a tanuló/képzésben résztvevő által mentőgépkocsin vagy esetkocsin elvégzett mentőápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a leírás 1. pont szerinti minimális tartalmán túl a mentési folyamat pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszis-antiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

A portfólió választható elemei: (a portfólió értékelése során súlyaránya 20%)

- Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinikai látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenykedés, stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- Dicsérek, elismerések, ajánlások a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között

Szimulációs körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 60 %, időtartama maximum 15 perc):

A vizsgaszervező intézmény által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott, beteg nélküli szituációs feladatok elvégzése, invazív tevékenységek bemutatása szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

A gyakorlati vizsgamunka értékelése a vizsgaszervező intézmény által összeállított szempontsor alapján történik

Egy szituációs feladatsornak az alábbi képzési kimeneti követelményeken alapuló tanulási eredmények mindegyikét tartalmaznia kell,

Az összes szituációs feladatban:

- AVPU-t megítél
- ABCDE szemléletnek megfelelően állapotot mér fel
  - o A helyszín biztonságosságát megítéli
  - o A légút átjárhatóságát megítéli
  - o A légzést (légzésszámot, légzési munkát, légzési hangot) eszköz nélkül megfigyel, hallgat és értékeli
  - o SpO₂-t mér, megítél
  - o A bőr és a nyálkahártya elváltozásait megítéli
  - o Perifériás és centrális pulzust tapint és értékeli
  - o Vérnyomást mér
  - o CRT-t vizsgál és megítél
  - o Köpenyhőmérsékletet mér és értékeli

- A beteget folyamatosan megfigyeli, állapotának változásait észleli, értékeli
- Beteg fiziológiás szükségleteinek kielégítését támogatja
- Beteg biztonsági szükségletét kielégíti
- Szaknyelven és ISBAR sémát használva kommunikál (referál és/vagy konzultál és/vagy segélykocsit hív-lemond és/vagy, beteget ad át)
- Veszélyes hulladékot kezel
- Fertőtlenítő szereket, eljárásokat alkalmaz
- Aszepszis, antiszepszis szabályait betartja

Legalább egy szituációs feladatban:

- ccABCDE és ABCDE szemléletnek megfelelően állapotot mér fel és ellátást végez
- ETCO₂-t mér, megítél
- EKG-t és telemetrikus EKG-t készít
- EKG- n az életet veszélyeztető ritmuszavarokat felismer
- Maghőmérsékletet mér és értékeli
- Vércukrot mér és eredményt értékeli
- GCS-t megítél
- Stroke tüneteit felismeri
- Bénulást és érzészavarokat megítél és értékeli
- Veszélyeztető állapot gyanúját felismeri
- Fájdalmat megítél
- Bántalmazás jeleit felismeri
- Az újszülött állapotát felméri (ABCDE)
- A betegeket/sérülteket ellátási és szállítási igény szerint osztályozza (Triázs)
- Csoportdiagnózist állít fel
- Auto- és heteroanamnézist vesz fel
- A beteg egészségügyi dokumentációját a tőle elvárható szinten értelmezi
- Eszköz nélkül átjárható légutat biztosít
- Egyszerű légútbiztosító eszközöket (OPA, NPA) alkalmaz
- Szupraglottikus eszközöket alkalmaz keringésmegállásban
- Endotracheális intubációt előkészít, asszisztál
- Légúti idegentestet eszköz nélkül eltávolítja
- Garatváladékot leszív
- Endotracheális leszívást alkalmaz (ET vagy kanül)
- Megtartott keringésű beteg sürgősségi endotracheális intubációját előkészíti, asszisztál végrehajtásában
- Lélegeztet ballonnal-maszkkal
- Gépi lélegeztetési módszereket előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Mellkasi tű dekompressziót végez keringésmegállásban
- Thorakosztómiát előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Oxigén terápiát alkalmaz
- BLS-t végez és irányít
- XBLS-t végez és irányít
- ALS-ben részt vesz
- AED-t használ
- Manuális defibrillációt alkalmaz
- Elektromos kardioverziót előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Célhőmérséklet orientált kezelést előkészít, asszisztál újraélesztést követően
- Transzthorakális PM alkalmazását előkészíti, asszisztál végrehajtásában
- Vérzést csillapít
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában

- Sebkötyözést alkalmaz
- Helyszíni vérzéscsillapító öltést előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Végtag sínezést alkalmaz
- Vákuummatracccal rögzít
- Nyakrögzítést alkalmaz (MILS és eszközös)
- Lapáthordággal, board-dal (spinal board) teljes teströgzítést alkalmaz
- Húzószínnel végtagot rögzít
- Medenceövet alkalmaz
- Termikus traumát ellát
- Perifériás vénát biztosít (kivéve v. jugularis externa)
- Intraosseális (io.) technikát kivitelez
- Folyadékterápiát alkalmaz
- Eljárásrend szerint gyógyszerel a kompetencia szintjének megfelelően
- Komplikációmentes szülést vezet, folyamatában asszisztál
- Újszülöttet ellát
- Beteg pozícionál
- A beteget szakszerűen mozgat
- A kimentésben közreműködik
- A beteget biztonságosan szállítja
- Alapápolást végez
- Gégekanül betétjét cseréli, tisztítja
- A fertőző beteg ellátására vonatkozó szabályokat alkalmazza
- A beteg testváladékait kezeli
- Megkülönböztető jelzés szükségességét megítéli
- Műszaki mentést kér
- Karhatalmi segítséget kér, kényszerintézkedést igényel
- A beteg állapotának megfelelő betegutat megválasztja
- A beteg szállíthatóságát kompetencia szintjén megítéli

C) vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgarész alkalmával a vizsgázó bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat maximum 15 percen belül.

- 9.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc (amely magában foglalja a B) vizsgarész szimulációs körülmények között zajló vizsgájának 30 percét)
- 9.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80 %
- 9.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:
- A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 20 %
  - B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 70 %
  - C) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 10 %
- A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló/képzésben résztvevő a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.
- 9.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:
A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett 2 fő imitátor bevonása szükséges.
- 9.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:
A szimulációs körülmények között végzett vizsga során az 5.3 pontban felsorolt eszközök.

- 9.7 A szakmai vizsga eredményébe a vizsga értékelésén felül:
- az ágazati alapvizsgát (Képzett segédápoló) 10% súlyarányval kell beszámítani
  - a 12. végi tanúsítvány eredménye (Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek) 20% súlyarányval kell beszámítani.
  - a szakmai vizsgát 70% súlyarányval kell beszámítani.
- 9.8 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:
- 9.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:
A GDPR-nak megfelelően elkészített betegdokumentációk, beleegyező nyilatkozatok.
Az eszközök, gépek használati leirata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.

10. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

Az ágazati alapoktatás (Képzett segédápolói kompetenciával) és a 12. év végi (Általános ápolási és egészségügyi asszisztens kompetencia) tanúsító vizsga megszerzése a szakmai követelmények táblázatban megjelölt tevékenységek végzésére jogosít.

A szakmai vizsga értékelésének általános szempontjai

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása